ΒΙΒΛΙΟΝ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΑΙ

Τοῦ κ. Σ. Γκολφινοπούλου

Τέλος (Τελευταῖον)

Διά τους παρακολουθοῦντας τὴν πνευματικὴν κίνησιν δὲν εἶνε βέβαια ἀδιάφορος καὶ ἡ ἱστορία τῶν βιβλιοθηκῶν καὶ ἡ ἐξέλιξις αὐτῶν διὰ μέσου τῶν αἰώνων. Χιλιάδες ἐτῶν παρῆλθον ἀφ' ὅτου ὁ σκεπτόμενος ἄνθρωπος ἤρχισε νὰ γράφῃ. Χιλιάδες ἐτῶν ἀφ' ὅτου οἱ ἄνθρωποι ἠσθάνθησαν τὴν ἀνάγκην νὰ συλλέξωσιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ τὰ γεγραμμένα. Ἐντεῦθεν ἐγεννήθησαν αἱ βιβλιοθῆκαι. Ἡ ἱστορία αὐτῶν μᾶς δεικνύει τὴν ἐξέλιξιν τῆς γραφῆς, τὴν μεταβολὴν τῶν ὑλῶν, ἐφ' ὧν ἔγραφαν οἱ ἄνθρωποι τῶν διαφόρων λαῶν καὶ τῶν διαφόρων αἰώνων, τὴν προχώρησιν ἀπὸ τοῦ διὰ τῶν χειρῶν γραφομένου βιβλίου εἰς τὸ ἔντυπον, τὴν πρόοδον ἀπὸ τῶν παλαιοτρόπων ἀρχαιοτύπων τοῦ 15ου αἰῶνος μέχρι τῆς σημερινῆς τελειότητος τῆς Τυπογραφίας. Ὁποία ἀληθῶς διαφορὰ ὄχι μόνον ἐξωτερικὴ ἀλλὰ καὶ ἐσωτερική, ὄχι μόνον τεχνικὴ ἀλλὰ καὶ πνευματικὴ ἀπὸ τῶν ἀπωτάτων χρόνων κατὰ τοὺς ὁποίους συνήθροιζον εἰς βιβλιοθήκας τὰ ἱερογλυφικὰ αὐτῶν κείμενα οἱ ἀρχαῖοι Θαγενεῖς Αἰγύπτιοι καὶ συνεκροτεῖτο ὑπὸ τοῦ Σαρδαναπάλου, τοῦ Βασιλέως ἐκείνου τῆς Ἀσσουρίας, ἡ ἐκ βιβλίων ἐπὶ πλίνθου κεχαραγμένη βιβλιοθήκη, μέχρι τῶν ἡμερῶν κατὰ τὰς ὁποίας ἱδρύθησαν εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ εἰς ἄλλας πόλεις τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος αἱ πρῶται βιβλιοθῆκαι ἐν ταῖς ὁποίαις ὁ ἀναγνώστης ἠδύνατο ἀληθῶς νὰ ἐντρυφήσῃ εἰς τὰ θαυμάσια προϊόντα τῆς Ἑλληνικῆς λογοτεχνίας. Τὴν ἵδρυσιν τῶν βιβλιοθηκῶν ἐκείνων ἐπηκολούθησε ἡ ἵδρυσις τῶν μεγάλων βιβλιοθηκῶν τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ τῆς Περγάμου, κατόπιν δὲ τῶν βιβλιοθηκῶν τῆς Ἀρχαίας Ρώμης καὶ κατὰ τοὺς μέσους αἰῶνας τῶν τοῦ Βυζαντίου, ἐν ταῖς ὁποίαις συνήχθη πλοῦτος μέγας ἀνάλογος πρὸς τὴν λογοτεχνικὴν τῆς Ἀρχαιότητος παραγωγήν.

Ἀλλ' αἱ βιβλιοθῆκαι τῶν ἀρχαίων καὶ τῶν Μεσαιωνικῶν χρόνων, καὶ αὐταὶ αἱ πλουσιώταται, οὐδὲ κατὰ φαντασίαν εἶνε δυνατὸν νὰ συγκριθῶσι πρὸς τὰς βιβλιοθήκας τῶν νεωτέρων ἡμερῶν ὡς πρὸς τὸ πλῆθος τῶν βιβλίων. Τριάκοντα χιλιάδες πλινθίνων κειμένων τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Σαρδαναπάλου εὑρισκόμεναι σήμερον ἐν τῷ ἐν Λονδίνῳ Βρετανικῷ Μουσείῳ, ὀλίγαι ἑκατονταδες χιλιάδων παπύρων ἀπηρτισμὸν τὴν πυρποληθεῖσαν μεγάλην Βιβλιοθήκην τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ 120.000 τόμων ἀπετέλουν, κατὰ τὰς ἱστορικὰς μαρτυρίας, τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Βυζαντίου. Ἀλλὰ τί εἶνε αἱ χιλιάδες αὗται, παραβαλλόμεναι πρὸς τὸ πλῆθος τὸ ἀμέτρητον τῶν βιβλίων ἅτινα σήμερον εὑρίσκονται ἐν ταῖς μεγίσταις βιβλιοθήκαις τοῦ Κόσμου, ὡς ἐπὶ παραδείγματι ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ τοῦ Βρετανικοῦ Μουσείου ἢ ἐν τῇ κολοσσιαίᾳ Ἐθνικῇ Βιβλιοθήκῃ τῶν Παρισίων, τὰς ὁποίας ἠτύχησα νὰ ἐπισκεφθῶ κατὰ τὰς ἐν τῇ ἑσπερίᾳ Εὐρώπῃ ἐπανειλημμένας διαδρομάς μου; Ἀρκεῖ νὰ σημειωθῇ ὅτι ἐν ἑκατέρᾳ αὐτῶν ὑπάρχουσιν ἀποτεθειμένοι ὑπὲρ τὰ τρία ἑκατομμύρια τόμων. Καὶ ἡ δυσαναλογία αὕτη τοῦ πλήθους τῶν βιβλίων πρὸς τὰ τῶν ἀρχίων Βιβλιοθηκῶν δὲν εἶνε προϊὸν μόνον τῆς διὰ τῶν αἰώνων σωρευμένης πνευματικῆς παραγωγῆς ἀλλὰ καὶ τῆς διαφορᾶς ἐν τῇ τεχνικῇ διασκευῇ τοῦ βιβλίου. Δὲν χαράσσεται πλέον κατὰ τὰς ἡμέρας ἡμῶν ὁ ἐνδιάθετος λόγος κοπιωδῶς δι' ὀξέος ἐργαλείου ἐπὶ πλίνθου ὡς ἐν τῇ παναρχαίᾳ Ἀσσουρίᾳ. Δὲν μεταβιβάζεται βραδέως ἡ σκέψις ἐπὶ δερμάτων ἢ παπύρου διὰ τῆς χειρός, ὡς ἐν τοῖς ἀρχαίοις χρόνοις. Παρῆλθον ἤδη ἀπὸ μακροῦ οἱ βραδυκίνητοι χρόνοι. Σήμερον τὰ ἅπαξ γραφέντα παραδίδονται εἰς κυκλοφορίαν παγκόσμιον, εἰς πολλὰς χιλιάδας ἀντιτύπων, εἰς χρόνον πολὺ ὀλιγώτερον ἐκείνου τὸν ὁποῖον ἐχρειάζετο ὁ φιλόπονος μοναχὸς τῶν μέσων αἰώνων ἐν τῷ κελλίῳ αὐτοῦ διὰ νὰ ἑτοιμάσῃ ἓν μόνον ἀντίγραφον ὑποκείμενον μάλιστα εἰς φθορὰν ἢ εἰς ἀπώλειαν. Ἡ θαυμασία τέχνη τοῦ Γουτεμπέργκ τελειοποιηθεῖσα διὰ τεσσάρων καὶ ἡμίσεως αἰώνων μεταβάλλει τὰ κρύφια τῶν ἀνθρωπίνων λογισμῶν εἰς ἔπη αὐτόχρημα πτερόεντα, τρόπον τινὰ ἐκτινασσόμενα εἰς ὅλας τὰς γωνίας τοῦ Κόσμου, εἰς ὅλας τὰς βιβλιοθήκας τῆς Γῆς διὰ μηχανημάτων κολοσσιαίων, τὰ ὁποῖα κινοῦσι δυνάμεις ἑκατόγχειρες, νέα δαιμόνια τοῦ ἐφευρετικοῦ πνεύματος τοῦ νέου ἀνθρώπου.

Καὶ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲν δύναμαι νὰ παρέλθω ἐν σιγῇ μίαν μικρὰν ἀλλ' ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφέρουσαν βιβλιοθήκην τῆς ἐν τῇ παρὰ τῇ Βενετίᾳ μικρᾷ νησίδι τοῦ Ἁγ. Λαζάρου Μονῆς τῶν Μεχιταριστῶν Πατέρων, ἣν ὁποίαν εἶχον τὴν εὐτυχίαν νὰ ἐπισκεφθῶ. Ἡ νησὶς αὕτη ἐγγύτατα τῆς Βενετίας εὑρισκομένη ἀπὸ δύο καὶ πλέον αἰώνων κατέχεται ὑπὸ [illegible] μοναχῶν ἀναγνωριζόντων τὸ Πρωτεῖον τοῦ Πάπα. Ἀρμένιός τις μοναχός, Μεχιτάρ ὀνόματι, φεύγων τὴν καταδυνάστευσιν τῆς Πατρίδος του ὑπὸ τῶν Τούρκων, πρῶτος αὐτὸς ἐγκατεστάθη ἐκεῖσε ἐν ἔτει 1710, ἀπ' αὐτοῦ δὲ οἱ Μοναχοὶ τοῦ Ἁγίου Λαζάρου ὀνομάζονται Μεχιταρισταί. Ἡ Βενετία ὑπῆρξε δι' αὐτοὺς ἄσυλον, συνάμα δὲ καὶ ἑστία πνευματικῆς ἀναπτύξεως ἑαυτῶν καὶ μορφώσεως τοῦ ἰδίου Ἔθνους, ἡ δὲ νησὶς τοῦ Ἁγίου Λαζάρου ἀπέβη διὰ τοὺς λογίους Ἀρμενίους φυγάδας ἔπειτα διὰ τοὺς Τούρκους κρατηθέντας Ἕλληνας ἢ ὄπισθεν τοῦ μεγαλοπρεποῦς Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Μάρκου Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Γεωργίου μετὰ τῆς ἐν τῷ περιβόλῳ αὐτῆς Ἑλληνικῆς Σχολῆς, τοῦ Φλαγγινείου Γυμνασίου καὶ τοῦ Τυπογραφείου, περὶ τῶν ὁποίων ἄλλοτε θὰ ἀσχοληθῶ. Εἰς τὴν ἀπέριττον ἐκείνην Μονὴν τοῦ Ἁγίου Λαζάρου, τόπον Πίστεως, Εἰρήνης καὶ Ἐπιστήμης ἐν τῇ ὁποίᾳ οἱ ρασοφόροι ἐκεῖνοι λόγιοι μοναχοί, δοῦλοι αὐτοῖ ἐν μέσῳ ἐλευθέρων, ἀπὸ δύο ἤδη αἰώνων, ἀνειροπολοῦσι τὴν Ἀνάστασιν ἐλευθέρας Ἀρμενικῆς Πατρίδος, εἰς τὴν ἀπέριττον λέγω ἐκείνην Μονὴν εὑρίσκει ὁ ἐπισκέπτης μίαν ἐπιστημονικὴν Ἀκαδημίαν, εἰ ἐν τῇ ὁποίᾳ μονάζοντες ἐν ὑπερβαίνουν τοὺς 47, κατὰ τὴν τελευταίαν μου τοῦλάχιστον πρὸ ἐτῶν αὐτῆς ἐπίσκεψιν, ἐκ τῶν ὁποίων 17 μὲν ἦσαν ἱερεῖς οἱ δὲ ὑπόλοιποι μαθητευόμενοι ἐν αὐτῇ φροντιστηριακῶς παρὰ τῶν Μεχιταριστῶν Πατέρων, διακοινεμένων διὰ τὴν μόρφωσιν, τὴν εὐπρέπειαν καὶ τὴν γλωσσομάθειαν. Οἱ 47 δὲ οὗτοι ἄνδρες διαιτώμενοι κοινοβιακῶς καὶ ἐπὶ κοινῆς συνεστιώμενοι τραπέζης ἀποτελοῦσι μετὰ τῶν ὑπηρετῶν τῆς Μονῆς καὶ τῶν στοιχείων τῶν τὸν ὅλον πληθυσμὸν τῆς νησίδος ἐκείνης ἐξ ἑξακοσίων περίπου ψυχῶν. Τῆς μοναχικῆς δὲ ταύτης Πολιτείας δίκην νησιάρχου προΐσταται ἡγούμενος τετιμημένος ὑπὸ τοῦ Πάπα ἐπὶ φιλῷ ὀνόματι (ἐν πάτριμπους) ὡς Ἀρχιεπίσκοπος Τραϊανουπόλεως. Τοιοῦτον λοιπὸν τὸ πνεῦμα τὸν τοῦτο Κέντρον διατηρεῖ ἐκτὸς Μουσείου ὀρυκτολογικοῦ καὶ μετεωρολογικοῦ καὶ Βιβλιοθήκην ἀξίαν ἰδιαιτέρας προσοχῆς. Ἄριστα αὕτη φωταγωγεῖται καὶ δι' ἠλεκτρικοῦ φωτός, ὅπερ εἶνε ἐγκαταστημένον καθ' ὅλην τὴν νησίδα, ἀπλέτως φωτιζομένη, περιλαμβάνει τριάκοντα χιλιάδας ἐντύπων βιβλίων καὶ δισχιλίων χειρογράφων. Τὰ ἔντυπα ἀνήκοντα εἰς ὅλας τὰς γλώσσας, πρῶτιστα δὲ ἐν ἀρμενικῇ μεταφράσει, ἐκπονηθεῖσῃ ὑπ' αὐτῶν τῶν Μεχιταριστῶν, περιλαμβάνουσι τὰ ἔργα τοῦ Ὁμήρου, τοῦ Ἀριστοτέλους, τοῦ Πλάτωνος, τοῦ Δημοσθένους, τοῦ Εὐριπίδου τοῦ Αἰσχύλου, τοῦ Σοφοκλέους, τοῦ Θεοφράστου, τοῦ Αἰσώπου, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καὶ ἄλλων Ἑλλήνων σοφῶν καὶ θεολόγων.

Μεταξὺ τῶν ἐντύπων τούτων βιβλίων περιλαμβάνεται καὶ μοναδικὸν θρησκευτικὸν βιβλίον Προσευχητάριον, γεγραμμένον εἰς τράκοντα ἓξ ὁμιλουμένας ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ γλώσσας καὶ ἐπιγραφόμενον «Preces Sancti Nersentis Clajensis Armeniorum Patriarchae» ἡ δὲ ἐν αὐτῇ Ἑλληνικὴ εὐχὴ ἄρχεται ὡς ἑξῆς: «Πιστεύω καὶ ὁμολογῶ καὶ προσκυνῶσε Πάτερ».

Τὸ βιβλίον τοῦτο δωρηθὲν μοι εἰς ἀνάμνησιν παρὰ τοῦ ξεναγήσαντός με πολυγλώσσου Μεχιταριστοῦ Μοναχοῦ ἀπεκόμισα μεθ' ἑτέρου πεύχους περιέχοντος διάφορους τοῦ Βύρωνος ἐπιστολὰς πρὸς τὸν ἐν Ἀγγλίᾳ φίλον καὶ διδάσκαλόν του Μῶρραιυ.

Διὰ τῶν ἐπιστολῶν τούτων ὁ Βύρων, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τοῦ ἔτους 1818 παρέμεινεν ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐν τῇ Μονῇ ταύτῃ, ἐν τῇ ὁποίᾳ διατηρεῖται ἀνέπαφον τὸ σπουδαστήριόν του, ἐκθέτει τὰς προέδους του ἐν τῇ Ἀρμενικῇ Γλώσσῃ, διαφόρους ἐπ' αὐτῆς παρατηρήσεις καὶ τέλος ἀναφέρει τὴν ἐκ τῆς Ἀρμενικῆς εἰς τὴν Ἀγγλικὴν γλῶσσαν ἐκπονηθεῖσαν παρ' αὐτοῦ μετάφρασιν τῆς πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.

*

Ἐν Ἑλλάδι μέχρι τοῦδε ἐκτὸς μοναστηριακῶν τινῶν βιβλιοθηκῶν ἀποτελουμένων κυρίως ἐκ χειρογράφων κληροδοτηθέντων ἀπὸ τὸν παρελθόντα αἰῶνα, καὶ σχολικῶν τινων βιβλιοθηκῶν ἔχομεν μόνον δημοσίας βιβλιοθήκας περιοριζομένας κυρίως εἰς τὰς Ἀθήνας μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ αἱ τῶν ἐκεῖσε ξένων Ἀρχαιολογικῶν Σχολῶν. Ἐκ τῶν δημοσίων τούτων βιβλιοθηκῶν ἀξιολογώτατα εἶνε μάλιστα δύο. Ἡ μετὰ τῆς Πανεπιστημιακῆς ἡνωμένη Ἐθνική, τῆς ὁποίας ὁ ἀριθμὸς τῶν βιβλίων μόλις ἀνέρχεται εἰς διακοσίας χιλιάδας τόμων καὶ ἡ τῆς Βουλῆς τῆς ὁποίας ὁ ἀριθμὸς τῶν βιβλίων δὲν ὑπερβαίνει τὰς 180.000 τόμων. Ἐκ δὲ τῶν κατὰ τὰς ἐπαρχίας ὀλίγων δημοσίων Βιβλιοθηκῶν ἰδιαιτέρας μνείας εἶνε ἡ τῆς Δημητσάνης συνδεομένη πρὸς τὴν ἀξιόλογον ἱστορίαν τῆς ἐν τῇ κωμοπόλει ἐκείνῃ ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἀνθούσης Σχολῆς, ἡ τῆς Ἀνδριτσαίνης, ἀποτελεσθεῖσα ἐκ τῶν εἰς αὐτὴν ὑπὸ ἐξαιρέτου φίλου τοῦ Κοραῆ τοῦ ἐν Παρισίοις θανόντος Κωνσταντίνου Νικολοπούλου κληροδοτηθέντων βιβλίων καὶ ἡ τῆς Ζακύνθου ἡμικατεστραμμένη ἐκ τῶν ἰταλικῶν βομβαρδισμῶν τῆς ὡραίας ἐκείνης νήσου. Ὅλων ὅμως τούτων τῶν Δημοσίων ἐν ταῖς Ἑλληνικαῖς ἐπαρχίαις Βιβλιοθηκῶν ἐξέχουσαν θέσιν κατεῖχεν ἡ τῆς Κερκύρας, τῆς ὁποίας πυρὴν ὑπῆρξαν τὰ βιβλία τῶν ἐπὶ τῆς κατὰ τὴν ὀλιγοχρόνιον ἐν ἑπτανήσῳ Γαλλικῆς κυριαρχίας καταργηθεισῶν λατινικῶν μονῶν πλουτισθεῖσα δὲ κατόπιν διὰ δωρεῶν τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς Ἰονίου Ἀκαδημίας Γκίλφορδ καὶ διαφόρων Ἀγγλικῶν Πανεπιστημίων. Δυστυχῶς καὶ ἡ Βιβλιοθήκη αὕτη κατεστράφη διὰ τῶν βομβαρδισμῶν τῶν διαφόρων Ἰταλικῶν ἀεροπορικῶν ἐπιδρομῶν καὶ ἤδη μόλις καταβάλλεται φιλότιμος πρόνοια διὰ τὴν ἀνασύνταξιν αὐτῆς.

Μὲ τὴν ἀντίληψιν ἐνισχύσεως τῆς ἀγάπης πρὸς τὸ βιβλίον διὰ γενικῶν γραμμῶν, ἐφόσον ἐπέτρεπεν ὁ χῶρος τοῦ φιλοξενοῦντος με «Νεολόγου», ἐξέθεσα τὴν ἐξέλιξιν τῶν βιβλιοθηκῶν ἀνὰ μέσου τῶν αἰώνων καὶ μάλιστα τὴν ἱστορίαν τῶν διαφόρων ἐν Ἑλλάδι τοιούτων. Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον τῆς τοιαύτης ἐνισχύσεως ἰδιαιτέρως ὁ νοῦς μου καὶ ἡ καρδία μου στρέφεται πρὸς τὴν μαθητιῶσαν τῶν Πατρῶν Νεολαίαν, τὴν χαρὰν τοῦ παρόντος καὶ τὴν ἐλπίδα τοῦ μέλλοντος. Πρὸς τὴν μαθητιῶσαν Νεολαίαν, τὴν ὁποίαν ἡ ἀνασυγκροτηθεῖσα ἐνταῦθα Ἑταιρεία τῶν Φίλων τοῦ Βιβλίου θὰ καλέσῃ μετ' οὐ πολὺ εἰς νέον πνευματικὸν συναγερμόν, τὸν ὁποῖον, ἐπὶ ἔνδεκα συναπτὰ ἔτη ἀπὸ τοῦ 1930 μέχρι τοῦ 1940 συμπεριλαμβανομένου, ἐσήμαινεν αὕτη κατὰ τὸ τέλος ἑκάστου σχολικοῦ ἔτους, συναγερμὸν τὸν ὁποῖον ἀπαίσια ἐθνικὰ γεγονότα εἶχαν ἀτυχῶς διακόψει.

Καὶ ἐν εὐγενεῖ ἀμίλλῃ ἀγῶνι ἐμψυχοῦσα ἡ Ἑταιρεία διδάσκοντας καὶ διδασκομένους ἅπαξ ἔτι θὰ σαλπίσῃ μίαν ἀναμφισβήτητον ἀλήθειαν ὅτι τὸ πνεῦμα μὲ τὰ ἰδανικά αὐτοῦ εἶνε ἐκεῖνο ὅπερ διέπει καὶ καθοδηγεῖ τὸν Κόσμον. Καὶ ὅτι διὰ τῆς ἀναπτύξεως τῶν πνευματικῶν του δυνάμεων τὸ Ἔθνος μας κατόπιν τόσων θλιβερῶν περιπετειῶν θὰ κατορθώσῃ νὰ ἀνακτήσῃ τὴν ἀρχαίαν αὐτοῦ εὔκλειαν καὶ τὴν ἐν μέσῳ τῶν διαφόρων Ἐθνῶν περιωπήν του. Διὰ νὰ ἐπιτεύχθῇ μὲ τοιαύτην ἐν Πάτραις πνευματικὴν κίνησιν συνδυαζομένην καὶ μὲ τὴν ἄλλην ἐν τοῖς Γυμναστικοῖς Σταδίοις φίλαθλον ἄνθησιν ἡ ἀφύπνισις τῶν ὡραίων παραδόσεων τῆς πόλεώς μας, τὴν ὁποίαν ὁ Κωνσταντῖνος ὁ Παλαιολόγος ἀπηλευθέρωσε ποτὲ ἀπὸ τῆς Φραγκικῆς δουλείας καὶ ἀπὸ τῆς ὁποίας ὁ Γερμανὸς, ὁ ἀείμνηστος αὐτῆς Ἱεράρχης, ηὐλόγησε τὸν ἀπελευθερωτικὸν τοῦ Γένους ἀγῶνα κατὰ τῆς Τουρκικῆς τυραννίας.

ΣΩΤ. Α. ΠΚΟΛΦΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
Πρόεδρος τῆς ἐν Πάτραις Ἑταιρείας τῶν Φίλων τοῦ Βιβλίου

Δημοπρασία

Ὁ Συνεταιρισμὸς Βραχνεΐκων ἡ «Ἁρμονία» ἐκθέτει εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν δι' ἐνσφραγίστων προσφορῶν τὴν ἐκποίησιν 150 δκάδ. ἐλαίου ἀρίστης ποιότητος, παραδοτέου εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ Συνεταιρισμοῦ ἐν Βραχνεΐκοις. Προσφοραὶ γίνονται δεκταὶ μέχρι τῆς 10 π.μ. ὥρας τῆς 13.1.1946.

Ὁ Πρόεδρος: Ν. ΠΑΠΑΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΣ.

ΠΑΤΡΙΝΗ ΖΩΗ

ΠΡΟ 36 ΕΤΩΝ

ΑΠΟ ΠΑΤΡΙΝΑ ΦΥΛΛΑ

ΕΚ ΤΟΥ "ΝΕΟΛΟΓΟΥ,,

13 Ἰανουαρίου 1910

Τηλεγραφοῦν ἐκ Παρισίων, ὅτι ὁ Σηκουάνας ἀνυψώθη περὶ τὰ ἐννέα μέτρα. Αἱ ζημίαι ὑπολογίζονται εἰς ἓν δισεκατομμύριον. Τὸ Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν κατεκλύσθη ὑπὸ τῶν ὑδάτων. Τὸ ἀρχεῖον ἐκινδύνευσε νὰ καταστραφῇ. Τὴν νύκτα αἱ πλημμύραι ἐπεξετάθησαν. Αἱ συγκοινωνίαι διεσχεδιάζονται σοβαρῶς.

—Ἡ κρίσις ἠρξατο λυομένη. Τὰ τμήματα τοῦ Στρατιωτικοῦ Συνδέσμου ἀπεδέχθησαν ὅπως συγκληθῇ Ἐθνοσυνέλευσις, συγκροτηθῇ ὑπηρεσιακὴ Κυβέρνησις, διαλυθῇ δὲ ὁ Σύνδεσμος, μόλις δημοσιευθῇ τὸ Διάγγελμα περὶ συγκλήσεως τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως. Ὁ κ. Βενιζέλος ἅμα τῷ ἀνεκοινώθη ἡ ἀπόφασις, ἔσπευσε παρὰ τοῖς κ.κ. Θεοτόκῃ καὶ Ραλλῇ καὶ τοῖς ἀνεκοίνωσε ταύτην. Οἱ δύο ἀρχηγοὶ εὑρέθησαν σύμφωνοι, οὕτω δὲ ἀναμένεται ὁ σχηματισμὸς ὑπηρεσιακῆς Κυβερνήσεως. ἀφοῦ δὲ ψηφισθοῦν τὸ σπουδαιότερα ἀνορθωτικὰ μέτρα, θὰ ἐπακολουφήσῃ σχετικὸν διάταγμα τοῦ Βασιλέως.

—Ἐδημοσιεύθη διάταγμα διὰ τοῦ ὁποίου καθιεροῦται καὶ ἐν Πάτραις ἡ Κυριακὴ ἀργία.

Τῆς Στιγμῆς

Ὅπως φαίνεται, καὶ τὰ κρέατα ἔχουν τὴν ἴδια τύχη μὲ τὰ ψάρια.

—Ἀλλιώτικα δὲν ἐξηγεῖται ἡ μεγάλη ἔλλειψις ποὺ παρατηρεῖται εἰς τὴν ἀγοράν μας τὸν τελευταῖον καιρόν.

—Δεδομένου μάλιστα, ὅτι καὶ ἐδῶ αἱ τιμαὶ τοῦ κρέατος εἶναι ἀρκετὰ ἱκανοποιητικαί, ὥστε νὰ μὴ δικαιολογῆται ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς σοβαρὸς ἰσχυρισμός.

—Ἤτο ποῦ ἦτο δρᾶμα ἡ ὑπόθεσις τῶν σιγαρέττων διὰ τοὺς καπνιστάς.

—Οἱ ὁποῖοι ἐνόμισαν ὅτι μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ δελτίου ἐτελείωσαν τὰ βάσανά των.

—Τώρα, διὰ τοὺς γνωστοὺς λόγους, τὸ δρᾶμα ἔγινε τραγῳδία.

—Διότι διὰ νὰ προμηθευθῇ κανεὶς ἐλάχιστα μόνον τσιγάρα, πρέπει νὰ διαθέσῃ ποσόν, ἀντιπροσωπεῦον σεβασμὸν ἄλλοτε περιουσίαν.

—Καί, ὡς εἶναι εὐνόητον, ὅλοι δὲν ἠμποροῦν νὰ τὸ διαθέσουν, ἐξ οὗ καὶ ἡ τραγῳδία, ἰδίως διὰ τοὺς κυριευμένους ἀπὸ τὸ «β τοῦ» αὐτό.

—Ἡ ἀσυμφωνία τῶν ὡρολογίων τῆς πόλεως, καθὼς ἀποδεικνύεται εἶναι... ἀνεφόρωτος.

—Καθένα, ἢ μᾶλλον τὰ δύο τῆς Ἄνω πόλεως, καὶ τὰ ἄλλα τῆς Κάτω, ἐννοοῦν νὰ διατηρήσουν ὁπωσδήποτε τὴν... αὐτοτέλειάν των.

—Δι' αὐτὸ καὶ σημαίνουν μὲ ὡρισμένην πάντοτε διαφορὰν τὴν ὥραν.

—Ἀλλὰ γιατί νὰ μᾶς φαίνεται παράξενον;

—Μήπως δὲν ἐκπροσωποῦν καὶ αὐτὰ δύο κόσμους;

—Τὸν παλιό, δηλ. τὴν Παλιὰ Πάτρα, τὰ ἐπάνω, καὶ τὸν νέο, τὴν Νέα Πάτρα, τὰ κάτω;

—Οἱ φίλοι τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς θὰ συρρεύσουν, ἀσφαλῶς, σήμερον εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν ναόν.

—Ὅπου τὰ μέλη τοῦ Συνδέσμου Ἱεροψαλτῶν, κατανεμημένα εἰς δύο χορούς, θὰ ψάλουν κατ' ἐπιλογὴν μαθήματα τῶν διασημοτέρων μελῳδῶν τῆς Ἐκκλησίας.

—Θὰ πρόκειται συνεπῶς περὶ μιᾶς σπανίας μουσικῆς πανδαισίας.

Ὁ κ. Θεοδωρόπουλος

Παρεπιδημεῖ εἰς τὴν πόλιν μας εὑρισκόμενος εἰς περιοδείαν ἀνὰ τὴν Πελοπόννησον, ὁ γνωστὸς λογοτέχνης κ. Ἄγις Θέρος (Σπῦρος Θεοδωρόπουλος). Ὁ κ. Θεοδωρόπουλος εἶναι πιθανὸν νὰ ὁμιλήσῃ ἐπὶ φιλολογικοῦ θέματος ἐνταῦθα.

Γενναία ἀμοιβή

Τὴν νύκτα τῆς παρελθούσης Τετάρτης πρὸς τὴν Πέμπτην ἄγνωστοι διέρρηξαν τὸ ἐν Κ. Ἀχαΐᾳ κατάστημα μου ὑφασμάτων καὶ ψιλικῶν ἀφαιρέσαντες διάφορα εἴδη. Παρέχω ἀμοιβὴν ἴσην μὲ τὸ ἥμισυ τῆς ἀξίας τῶν κλαπέντων (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) εἰς ἐκεῖνον ποὺ θὰ μοῦ παράσχῃ θετικὰ στοιχεῖα πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν ἱερατῶν καὶ ὑπόσχομαι ὅτι τὸ ὄνομά του θὰ τὸ κρατήσω μυστικόν.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΠΥΡΙΟΠΟΥΛΟΣ
Κάτω Ἀχαΐα

Ἐθνικὸν κόμμα Χιτῶν

Πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἀληθείας ἐπὶ τῶν ψευδολογιῶν τῆς «Ἐλευθέρης Ἀχαΐας» γνωρίζομεν τὰ κάτωθι: Εἰς τὸ δασάκι οἱ κομμουνισταί Κ. Διγώνης, Α. Ἀναστασίου, Κ. Δημητρόπουλος καὶ ἀδελφοὶ Ἀδαμόπουλοι, ἐπετέθησαν ἐναντίον ὁμάδος χιτῶν μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ τοὺς κακοποιήσουν. Ἀποτυχόντες ὅμως ὑπεχώρησαν, ὅτε ὁ κομμουνιστὴς Κ. Διγώνης ἐξεσπενδόνισε χειροβομβίδα κατὰ τῶν χιτῶν, ἥτις καὶ ἠστόχησεν.

Εἰς Κάτω Ἀλισσὸν καὶ Ἀχαϊκὸν, κομμουνισταὶ τῆς περιοχῆς ἐπιτεθέντες κατὰ τῶν χιτῶν, ἔπειτα ἀπὸ προκλητικὰ ἀνταρτικὰ ἄσματα κλπ., ἐξυλοκοπήθησαν ἀγρίως ὅπως τοὺς ἤξιζε. Κατὰ συνέπειαν δὲν πρόκειται περὶ φολοφονικῶν ἐπιθέσεων τῶν χιτῶν, ἀλλὰ περὶ μέτρων ἐπιβαλλομένων ἐκ τῆς ἀνάγκης, κατὰ τῶν ἀναρχοκομμουνιστῶν.

Ἀφ' ἑτέρου γνωρίζομεν ὅτι εἰς Κάτω Καστρίτσι τὴν 10ην τρέχ. καὶ ὥραν 9ην μ.μ. κομμουνισταὶ ἐπετέθησαν κατὰ τῆς οἰκίας τοῦ Μπαράκου Ἀνδρέα, ρίπτοντες κατ' αὐτῆς ἀπειραρίθμους πυροβολισμούς. Ἐπίσης τὴν 11ην τρέχοντος καὶ ὥραν 10ην μ.μ. ἐπετέθησαν εἰς Ἄνω Καστρίτσι κατὰ τῆς οἰκίας τοῦ Κων. Μπουρδούνη πυροβολοῦντες διὰ πολεμικῶν ὅπλων τὴν θύραν καὶ τὰ παράθυρα. Ταῦτα ἔλαβον χώραν πρὸς τρομοκρατήσιν τῶν μαρτύρων κατηγορίας τῆς δίκης τῶν δοσιλόγων καπεταναίων τοῦ ΕΛΑΣ, ἥτις δικάζεται εἰς τὸ δικαστήριον τῶν δοσιλόγων.

Καλοῦνται τὰ μέλη τοῦ κόμματός μας, τὰ ἐπιθυμοῦντα νὰ ἀναλάβουν ἐργασίαν ὅπως προσέλθουν ἐντὸς τῆς σήμερον εἰς τὰ Γραφεῖα μας.

(Ἐκ τοῦ Γραφ. τοῦ Κόμματος)

Ζητεῖται ὑπηρεσία γνωρίζουσα καὶ μαγειρικήν. Οἰκία Τάση Βγενοπούλου, Κανακάρη 150.

ΚΑΥΣΟΞΥΛΑ
Διὰ φούρνους, ἐργοστάσια, σόμπες κλπ.
ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ
εἰς τιμὰς εὐκαιρίας
2—ΟΔΟΣ ΕΥΜΗΛΟΥ—2
(παραπλεύρως Ἐπισκοπῆς)

Ἀθλητικά

—Γήπ. Παναχαϊκῆς: Ὁ Ἀχιλλεὺς τίθεται ἀντιμέτωπος τοῦ Ἀστέρος ὥρα 3 μ.μ. Διαιτητὴς ὁ κ. Ἐλευθεριάδης. Αἱ ἀναπληρωματικαὶ ὁμάδες τῶν ἰδίων συλλόγων ὥρα 1.30'. Διαιτητὴς ὁ κ. Πυλαρινός.

—Γήπ. Ὀλυμπιακοῦ: Ἡ Θύελλα ἀντιμετωπίζει τὸν Ἄρην ὥρα 3 μ.μ. Διαιτητὴς ὁ κ. Ἀποστολόπουλος.

—Τὴν 10½ π. μ. εἰς τὸ γήπεδον τοῦ Ὀλυμπιακοῦ ὁ Ἡρακλῆς συναντᾶται μετὰ τῆς Προοδευτικῆς.

—Γήπ. Αἰγίου: Ὁ Πατρεὺς μεταβαίνει εἰς Αἴγιον ἵνα διαγωνισθῇ φιλικῶς μὲ τὸν Παναιγιάλειον. Διαιτητὴς ὁ κ. Καϊμάκης.

Θεο

Ἡ ἑορτὴ τοῦ Σωφρονιστηρίου

Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ἐν μέσῳ ἀρκετοῦ πλήθους, ἔλαβε χώραν ἐπιβλητικὴ ἑορτὴ, τὴν ὁποίαν διοργάνωσεν ἡ κ. Λαμπρινὴ Σοφῆ, πάντοτε πρόθυμος καὶ ἀκούραστος εἰς τοιαύτης φύσεως ἀσχολίας. Ἡ δὶς Κότσιφα, διηύδεινε μικρὰν χορωδίαν κοριτσιῶν ποὺ ἐτραγουδοῦσαν χαριτωμένα